

Františkovo slovo

č.116

Tiskovka ke kanonizaci bl. Matky Terezy

Papež: Milosrdenství není nějaký „namátkový“ dobrý skutek

Homilie papeže Františka při kanonizaci Matky Terezy

Vrchní imám univerzity Al-Azhar označil wahhábismus za deformaci islámu

Milosrdenství zachraňuje

Papež: K ničemu nejsou velké mírové manifestace, pokud se mír nevytváří v malém

Krásné překvapení, říká o knize „Benedikt XVI. Poslední hovory“ o. Federico Lombardi

Evangelizuje se postojem milosrdenství, tedy tím, že se všem stanu vším

výtah hlavních myšlenek z promluv papeže Františka a zpráv z Vatikánu. Plné znění naleznete na stránkách Radio Vaticana.

Tiskovka ke kanonizaci bl. Matky Terezy

Vatikán. Kolik lidí přijde na kanonizaci Matky Terezy, lze těžko předvídat, ale oficiálních lístků bylo rozdáno už 100 tisíc – uvedl ředitel Tiskového střediska Svatého stolce Greg Burke na tiskové konferenci k této události. Vystoupili na ní také o. Brian Kolodiejchuk, generální představený mužské větve misionářů lásky a postulátor kanonizačního procesu; sestra Mary Prema, generální představená kongregace misionářek lásky a Marcilio Haddad Andrino (foto), jehož zázračné uzdravení na přímluvu Matky Terezy otevřelo cestu ke kanonizaci.

Sestra Mary Prema, která stojí v čele kongregace založené Matkou Terezou jako její třetí generální představená, poznala Matku Terezu v roce 1980. „Prožívala svůj život jako radost, byla cele vykloněna k Pánu a k bližnímu,“ řekla před aulou plnou novinářů z celého světa.

„Myslím, že její úsměv byl nejlepším Ježíšovým darem pro nás všechny, aby lidé při pohledu na něj nežili se zármutkem v srdci a porozuměli radosti a naději vycházející ze srdce, které zakouší lásku k Pánu“ – řekl sestra **Mary Prema**.

Postulátor kanonizačního procesu, o. Brian Kolodiejchuk, zdůraznil význam souběhu kanonizace Matky Terezy se Svatým rokem milosrdenství. Tato svěřice – zdůraznil – byla znamením milosrdenství, kamkoli přišla. Ona sama se však také často a pravidelně zpovídala. O. Kolodiejchuk připomněl rovněž zkušenost temnoty, která ji vedla k neustálé „závislosti“ na Božím milosrdenství a zároveň k neustálému prokazování milosrdenství druhým. Matka Tereza řekl „ano“ této temnotě, která byla nesmírným utrpením pro ni, která Boha tak hluboce milovala. Postulátor kanonizačního procesu pak ocitoval pasáž, která ukazuje mystickou hloubku Matky Terezy:

„Zamilovala jsem si tuto temnotu – neboť jsem uvěřila, že je to část, velmi malá část Ježíšovy temnoty a bolesti na zemi. Dnes skutečně pociťuji hlubokou radost nad tím, že Ježíš už nemůže znovu procházet agónií, ale že si přeje procházet jí skrze mne. Více než dříve se mu odevzdávám. Ano, více než kdy dříve mu budu k dispozici.“

V tomto „ano“ Matky Terezy spočívá celá její svatost a celá naše křesťanská víra: všechno co se po nás žádá a všechno, co můžeme učinit. Zbytek udělá Ježíš – dodal o. Kolodiejchuk.

„Můžeme říci, že Matka Tereza je skutečně svatou pro všechny právě proto, že byla schopna sdílet Ježíšovo utrpení, pochopila, že ji Pán zvláštním způsobem miluje. Matka Tereza je tedy skutečně svatou pro všechny, pro chudé, pro bohaté a pro naši dobu, tak těžce ničenou násilím a vyprahlostí srdce, protože ona dokázala ukazovat, že zlo, špatnost, kterou všichni v sobě máme, může být odpuštěna“ – řekl postulátor kanonizačního procesu, o. Brian Kolodiejchuk.

S posledním svědectvím vystoupil na tiskové konferenci Marcilio Haddad Andrino, který přijel z Brazílie spolu se svou ženou Fernandou. Vyprávěl o těžké infekci mozku, která ho zasáhla, a přivedla na práh smrti, kdy mu už lékaři nedávali naději. Prosebná modlitba jeho ženy o přímluvu Matky Terezy mu přinesla náhlé a lékařsky nevysvětlitelné uzdravení.

Pokud jde o mediální pokrytí kanonizace, ředitel vatikánského tiskového střediska ohlásil některé novinky. Sekretariát pro komunikaci přišel s akcí nazvanou „Byl jsem tam“, která ve spolupráci s Mc360Photo nabídne panoramatické snímky Náměstí sv. Petra ve velmi vysokém rozlišení. Od druhého dne po obřadu dostane každý účastník možnost vyzvěšovat svou tvář uprostřed davu na stránkách www.motherteresasant.com.

Kanonizaci bude možné sledovat také na internetu: na vatikánské platformě na YouTube, přes Vaticanplayer Vatikánského rozhlasu a na stránkách Ctv.

Papež: Milosrdenství není nějaký „namátkový“ dobrý skutek

Vatikán. Na Svatopetrském náměstí se dnes dopoledne konala zvláštní audience pro dobrovolníky a charitní pracovníky, kteří připutovali do Říma v rámci Svatého roku milosrdenství a v souvislosti se zítřejší kanonizací Matky Terezy. Přibližně padesát tisíc účastníků, mezi nimiž bylo velké množství nemocných a postižených lidí a jejich opatrovníků, si vyslechlo zkušenosti a svědectví o obdrženém milosrdenství. Po asi dvouhodinovém pásmu živých vystoupení, hudby a filmových záznamů např. Jana Pavla II. a Matky Terezy, přišel na náměstí Svatý otec. Jeho katechezi předcházelo čtení z prvního listu apoštola Pavla Korinťanům. Potom se ujal slova papež František:

„Slyšeli jsme velepíseň na lásku, kterou napsal apoštol Pavel pro obec v Korintu. Je to jedna z nejkrásnějších a nejvíce zavazujících stránek svědectví naší víry (1 Kor 13,1-13). Mnohokrát mluvil sv. Pavel o lásce a víře ve svých spisech, ale v tomto textu nám podává přece jen něco mimořádně velkého a originálního. Prohlašuje, že na rozdíl od víry a naděje, láska „nikdy nepřestává“ (v.8). Je navěky! Toto učení ať je nám nezlomnou jistotou. Boží láska v našem životě, ani v dějinách světa nikdy nepřestává. Je to láska stále mladá, aktivní, dynamická a nesrovnatelně přitažlivá. Je to láska, která nezradí, i přes náš odpor. Je to láska plodná, která rodí a přesahuje veškerou naši lenost. Všichni jsme svědkové této lásky. Boží láska nám totiž vychází vstříc; je jako rozvodněná řeka, která nás strhuje, aniž by nás zahubila. Ba naopak je podmínkou života: „Kdybych neměl lásku, nejsem nic“ – říká sv. Pavel (v.2). Čím více se necháme touto láskou strhávat, tím více obnovuje náš život. Měli bychom skutečně celou svojí silou říci: jsem milován, proto existuji!

Láska, o níž mluví sv. Pavel, není něco abstraktního a mlhavého. Naopak, je to láska, kterou je vidět, lze se jí dotýkat a zakoušet ji v první osobě. Největší a nejvýmluvnější formou této lásky je Ježíš. Celá jeho osoba a jeho život není ničím jiným než konkrétní manifestací Otcovy lásky, která má svoje vyvrcholení: „Bůh dokazuje svou lásku k nám tím, že Kristus umřel za nás, když jsme ještě byli hříšníky“ (Řím 5,8). Toto je láska, nikoli slova, nýbrž láska. Na Kalvárii, kde utrpení Božího Syna dosahuje vrcholu, pramení láska, která smazává každý hřích a znovu všechno vytváří v novém životě. Nosme s sebou vždycky a nesmazatelně tuto jistotu víry: Kristus „mě miloval a za mě se obětoval“ (Gal 2,20). ... Toto je obrovská jistota: Kristus mne miloval a obětoval se za mne, za tebe a tebe, za všechny, za každého z nás! Nic a nikdo nás nebude moci odloučit od Boží lásky (srov. Řím 8,35-39). Láska je tedy maximální výraz veškerého života a umožňuje nám žít!

Vzhledem k tomuto tak podstatnému obsahu víry by si církev nikdy nemohla dovolit jednat tak, jako to učinil onen kněz a levita vůči polomrtvém člověku ležícímu u cesty (srov. Lk 10,25-36). Nelze odvrátit zrak, otočit se na druhou stranu, abychom neviděli tolik forem chudoby, které žadoní o milosrdenství. Odvrátit takto zrak jinam a nevidět hlad, nemoci a sdírané lidi – to je těžký hřích! A je to také hřích moderní, je to dnešní hřích! My křesťané si to nemůžeme dovolit. Nebylo by důstojné církve, ani křesťana přejít kolem a předpokládat, že máme svědomí v pořádku jenom proto, že jsme se modlili! Kalvárie je stále aktuální; nezmezela a není pouhým krásným obrazem v našich kostelech. Onen vrchol soucit, z něhož pramení Boží láska k ubohému člověku, neustále promlouvá do našich dnů a vybízí nás, abychom neustále uskutečňovali nová znamení milosrdenství. Nikdy se neunavím říkat, že Boží milosrdenství není krásná idea, nýbrž konkrétní skutek. Neexistuje milosrdenství bez konkrétnosti. Milosrdenství není nějaký „namátkový“ dobrý skutek. Je to nasazení se tam, kde je zlo, kde je nemoc, kde je hlad a kde dochází ke sdíraní lidí. Ani lidské milosrdenství nebude lidské a milosrdné, pokud nebude konkrétní v každodenním jednání. Varování apoštola Jana zůstává stále platné: „Děti, nemilujme jen slovem a jazykem, ale činem, doopravdy!“ (1 Jan 3,18). Pravdivost milosrdenství totiž potvrzují naše každodenní gesta, jež zviditelňují Boží jednání mezi námi.“

Druhou část promluvy věnoval papež dobrovolníkům a charitním pracovníkům, kteří přišli do Říma slavit jubileum „pracovníků milosrdenství“, a mimo jiné jim řekl:

„Drazí bratři a sestry, dotýkáte se Kristova těla svýma rukama: nezapomínejte na to. Svýma rukama se dotýkáte Kristova těla. Budte stále připraveni být solidární, silní ve sbližování, přičinliví v podněcování k radosti a přesvědčiví v poskytování útěchy. Svět potřebuje konkrétní znamení solidarity zejména vzhledem k pokušení lhostejnosti a vyžaduje lidi schopné odporovat svým životem individualismu, myslícímu jenom na sebe a nezajímajícímu se o bratry v nouzi. Budte ve svojí službě vždycky spokojeni a plní radosti, ale nikdy z ní nečiňte důvod domýšlivosti, která vede k pocitu, že jste lepší než ostatní. Vaše skutky milosrdenství ať pokorně a výmluvně prodlužují působení Ježíše Krista, který se stále sklání k tomu, kdo trpí, a pečuje o něj. Láska totiž „vzdělává“ (1 Kor 8,1) a den za dnem umožňuje našim komunitám být znamením bratrského společenství.“

Velkodušná rozdatelka božského milosrdenství

Homilie papeže Františka při kanonizaci Matky Terezy, nám sv. Petra

„Kdo z lidí může poznat Boží úmysly?“ (Mdr 9,13). Tato otázka z knihy Moudrosti, kterou jsme slyšeli v prvním čtení, prezentuje celý náš život jako tajemství, jehož interpretační klíč není v našem vlastnictví. Protagonisté dějin jsou vždycky dva: Bůh na jedné a lidé na druhé straně. Naším úkolem je vnímat Boží povolání a potom přijmout Jeho vůli. Abychom ji však bez váhání mohli přijmout, ptejme se: jaká je Boží vůle?

V témže biblickém úryvku nacházíme odpověď: „Lidé se naučili, co je ti milé“ (v.18). Abychom ověřili Boží povolání, musíme se ptát a pochopit, co se líbí Bohu. Proroci často hlásají, co se líbí Pánu. Jejich vzkaz dostává podivuhodnou syntézu ve vyjádření: „Milosrdenství chci a ne oběť“ (Oz 6,6; Mt 9,13). Bohu se líbí každý skutek milosrdenství, protože v bratrovi, kterému pomáháme, uznáváme tvář Boha, kterého nikdo neviděl (srov. Jan 1,18). Pokaždé, když se skláníme k potřebám bratří, dáváme jíst a pít Ježíšovi; odíváme, podporujeme a navštěvujeme Syna Božího (srov. Mt 25,40). Vlastně se pokaždé dotýkáme Kristova těla.

Jsme tedy povoláni převést do konkrétního to, oč prosíme v modlitbě a vyznáváme ve víře. Neexistuje alternativa milosrdné lásky. Ti kdo se dávají do služby bratřím, i když si toho nejsou vědomi, prokazují lásku Bohu (srov. 1 Jan 3,13-18; Jak 2,14-18). Křesťanský život nicméně nespočívá v pouhé pomoci, která se poskytuje ve chvíli nouze. Pokud ano, byl by to jistě krásný cit lidské solidarity, která působí okamžitý užitek, ale byl by sterilní, protože by nebyl zakořeněn. Nasazení, které od nás Pán požaduje, je naopak povoláním k milosrdné lásce, s níž každý Kristův učedník dává svůj vlastní život do Jeho služeb, aby denně rostl v lásce.

V evangeliu jsme slyšeli, že „Ježíše cestou doprovázely velké zástupy“ (Lk 14,25). Dnes ony „velké zástupy“ reprezentuje rozsáhlý svět voluntariátu, který se tady sešel u příležitosti Svatého roku milosrdenství. Vy, dobrovolníci, jste zástupem, který provází Mistra a zviditelňuje Jeho konkrétní lásku ke každému člověku. Zopakujte vám slova apoštola Pavla: „Tvá láska mi způsobila velkou radost a útěchu, když jsi, bratře, občerstvil srdce věřících“ (Flm 7). Kolika srdcím dodávají dobrovolníci útěchu! Kolik rukou podpírají; kolik slz osuší; kolik lásky rozdají skrytou, pokornou a nezištnou službou! Tato chvályhodná služba propůjčuje hlas víře, dává hlas víře a vyjadřuje milosrdenství Otce, který se stává bližním ve vztahu k těm, kdo se ocitli v nouzi.

Následovat Ježíše je vážný a zároveň radostný závazek. Vyžaduje od dotyčného radikálnost a odvahu, aby rozpoznal božského Mistra v tom nejchudším a odepsaném člověku a sloužil mu. Dobrovolníci, kteří slouží těm posledním a potřebným z lásky k Ježíšovi, tedy neočekávají žádný vděk a žádnou odměnu, ale zříkají se toho všeho, neboť objevili pravou lásku. A každý z nás může říci: „Jako mně Pán vyšel vstříc a sklonil se nade mnou, když jsem byl v nouzi,

tak také já vycházím vstříc Jemu a skláním se k těm, kdo ztratili víru nebo žijí jako by Bůh neexistoval, k mládeži postrádající hodnoty a ideály, k rodinám, jež jsou v krizi, k nemocným, vězněným, uprchlíkům a imigrantům, ke slabým a bezbranným na těle i na duchu, k nezletilým ponechaným napospas sobě a rovněž k opuštěným starým lidem. Kdekoli něčí ruka prosí o pomoc postavit se na nohy, tam musíme být přítomni my a přítomnost církve, která nese a dává naději." A činíme to s živou pamětí ruky, kterou Pán podal mně, když jsem byl na zemi.

Matka Tereza byla v celém svém životě velkodušnou rozdatelkou božského milosrdenství, dávala se všem k dispozici přijímáním a obranou lidského života, jak nenarozeného, tak toho opuštěného a odepsaného. Zasadovala se o obranu života tím, že nepřetržitě hlásala: „nenarozený je ten nejslabší, nejmenší a nejubožejší". Skláněla se ke zdrceným lidem, ponechaným, aby umírali na zemi u cesty, a rozpoznávala v nich důstojnost, kterou jim dal Bůh; dala slyšet svůj hlas mocným země, aby uznali svoji vinu za zločiny – za zločiny – bídou, kterou stvořili. Milosrdenství pro ni bylo „solí", která dává každému dílu chuť, i „světlem", které osvěcuje temnoty těch, kterým se již nedostávalo slz, aby plakali nad svou bídou a utrpením.

Její poslání na městských a existenciálních periferiích trvá dodnes jako výmluvné svědectví Boží blízkosti těm nejchudším z chudých. Dnes odevzdávám tuto příznačnou postavu ženy a řeholnice veškerému voluntariátu: ona ať je vaším vzorem svatosti! Myslím, že možná budeme mít trochu potíže říkat jí svatá Tereza. Její svatost je nám tak blízká, tak jemná a plodná, že jí budeme nadále říkat Matka Tereza. Ať nám tato neúnavná vykonavatelka milosrdenství pomáhá stále více chápat, že jediným kritériem naší činnosti je nezištná láska, oproštěná od každé ideologie a každého pouta a určená všem, bez rozdílu jazyka, kultury, rasy či náboženství. Matka Tereza ráda říkala: „Možná nebudu mluvit jejich řečí, ale mohu se usmívat." Nesme v srdci její úsměv a rozdávejme jej těm, které potkáváme na svojí cestě, zejména trpícím lidem. Tak otevřeme horizonty radosti a naděje malomyslným lidem, kteří potřebují porozumění a něhu.

Generální audience

7.9.2016

Milosrdenství zachraňuje

Katecheze papeže Františka na gen. audienci 7.září, nám. sv. Petra

(srov. Mt 11,2-6)

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Slyšeli jsme úryvek z Matoušova evangelia (11,2-6). Záměrem evangelisty je uvést nás hlouběji do Ježíšova tajemství, abychom pochopili jeho dobrotu a jeho milosrdenství. Epizoda je následující: Jan Křtitel, který byl ve vězení, posílá svoje učedníky za Ježíšem, aby mu položili velmi přímočarou otázku: „Ty jsi ten, který má přijít, anebo máme čekat jiného?" (v.3) Měl temnou chvíli... Křtitel dychtivě očekával Mesiáše a ve svých kázáních jej barvitě vylíčil jako soudce, který konečně ustanoví Boží království, očistí svůj lid, odmění dobré a potrestá zlé. Kázal: „Sekera je už přiložena ke kořenu stromů; každý strom, který nenese dobré ovoce bude poražen a hozen do ohně" (Mt 3,10). Ježíš však nyní svoje veřejné poslání zahájil v jiném stylu; Jan se trápil, protože se ocitl ve dvojí temnotě: v temnotě vězeňské kobky a v temnotě srdce. Nechápe tento Ježíšův styl a chce vědět, zda Ježíš je opravdu Mesiášem anebo je třeba očekávat někoho jiného.

Ježíšova odpověď na první pohled nekoresponduje s Křtitelovou otázkou. Ježíš totiž říká: „Jděte a oznamte Janovi, co slyšíte a vidíte: Slepí vidí, chromí chodí, malomocní jsou očišťováni, hluchí slyší, mrtví vstávají, chudým se hlásá radostná zvěst. A blahoslavený, kdo se nade mnou nepohorší" (v.4-6). Tady jasně vychází najevo úmysl Pána Ježíše, který odpovídá, že je konkrétním nástrojem Otcova milosrdenství, jde vstříc všem, přináší útěchu a spásu a

tímto způsobem ukazuje Boží soud. Slepí, chromí, malomocní a hluchí dostávají znovu svoji důstojnost a nejsou už z důvodu své nemoci odepsáni; mrtví se vracejí do života a chudým je hlášána radostná zvěst. Toto je syntéza Ježíšova jednání a tímto způsobem Ježíš zviditelňuje a zhmotňuje jednání samotného Boha.

Poselství, které tímto podáním Kristova života dostává církev, je velmi jasné. Bůh neposlal svého Syna na svět potrestat hříšníky, ani potřít ničemníky. Jim je naopak adresována výzva k obrácení, aby pohledem na znamení božské dobroty mohli znovu nalézt cestu zpět. Jak praví *Žalm*: „Budeš-li uchovávat v paměti viny, Hospodine, Pane, kdo obstojí? Ale u tebe je odpuštění, abychom ti mohli v úctě sloužit“ (130,3-4). Spravedlnost, kterou Křtitel kladl do středu svých kázání, se v Ježíši projevuje především jako milosrdenství. Pochybnosti Předchůdce jenom předjímají rozčarování, které Ježíš vyvolá svými pozdějšími činy a slovy. Tak se stává srozumitelným vyústění Ježíšovy odpovědi, když říká: „A blahoslavený, kdo se nade mnou nepohorší“ (Mt 11,6). Pohoršení znamená „překážku“. Ježíš tedy varuje před zvláštním nebezpečím: pokud jsou Jeho skutky milosrdenství pro někoho překážkou na cestě víry, znamená to, že má falešnou představu o Mesiáši. Avšak blahoslavení jsou ti, kdo tváří v tvář Ježíšovým skutkům a slovům velebí nebeského Otce.

Ježíšovo varování je aktuální neustále. Také dnes si člověk vytváří obrazy Boha, které mu brání zakoušet Jeho reálnou přítomnost. Někteří si upravují víru podle sebe, čímž redukuje Boha do těsného prostoru svých vlastních přání a přesvědčení. Takováto víra však není obrácením k Pánu, který se zjevuje, ale naopak překážkou, která Bohu znemožňuje podněcovat náš život a naše svědomí. Jiní redukuje Boha na falešnou modlu; používají Jeho svaté jméno k ospravedlnění vlastních zájmů či dokonce nenávisti a násilí. Pro jiné je Bůh zase psychologickým útulkem, ve kterém hledají bezpečí v těžkých chvílích: je to do sebe zhroucená víra, neprostupná síle milosrdné Ježíšovy lásky, která přivádí k bratřím. Další považují Krista pouze za dobrého mistra morálního učení, za jednoho z mnoha v dějinách. Někdo přiškrcuje víru na čistě soukromnický vztah ke Kristu, čímž anuluje její misijní pobídku schopnou proměňovat svět a dějiny. My křesťané věříme v Boha Ježíše Krista a naší touhou je růst v živé zkušenosti tajemství Jeho lásky. Snažme se tedy nepřekážet působení milosrdného Otce, nýbrž prosme o dar velké víry, abychom se také my stali znamením a nástrojem milosrdenství.

Kázání z Domu sv. Marty

8.9.2016

Papež: K ničemu nejsou velké mírové manifestace, pokud se mír nevytváří v malém

Vatikán. Velká mírová setkání nevytvoří mír, pokud nevládne v lidských srdcích – konstatoval Petrův nástupce v homilii při ranní mši na dnešní svátek Narození Panny Marie. V kapli Domu sv. Marty začal papež opět sloužit ranní bohoslužby za účasti lidu a spojené s kázáním. To dnes vyústilo do prosby k Bohu o moudrost při vytváření míru v každodenních věcech, protože - jak řekl papež - mír ve světovém měřítku se rodí z drobných každodenních skutků.

Mír nebudují velká mezinárodní shromáždění. Mír je Boží dar a rodí se v maličkostech, v srdci anebo ve snu, jako u Josefa, když mu anděl oznámil, aby se nebál vzít k sobě svou manželku Marii, protože ona dá světu Emanuela, Boha-s-námi (Mt 1,18-23). A Bůh s námi – řekl František – to je mír.

Takové bylo východisko papežovy reflexe v dnešní liturgii, která mluví o pokoji hned ve vstupní modlitbě. Papež zaměřil pozornost na tuto vstupní prosbu, totiž „abychom všichni rostli v jednotě a pokoji“ a zdůraznil, že pokoj je dar, který je životní cestou a každý jej musí rozvíjet.

„Tato cesta svatých a hříšníků nám říká, že také my máme tento dar přijmout a dělat mu cestu ve svém životě, nechat jej vstoupit do nás, nechat jej vstoupit do světa. Pokoj se nevytváří ze dne na den; pokoj je dar, ale musí být přijat a denně zpracováván. Proto lze říci, že mír je dar, který lidé činí rukodělným. Jsme to my, lidé, kteří denně činíme krůčky k míru. Je to naše práce. Pracujeme však s obdrženým darem, vytváříme mír.“

„Jak ale dosáhnout tohoto cíle?“ - ptal se dále papež. Dnešní liturgie hodin používá zdobnělin v souvislosti s narozením Panny Marie, podobně jako ve vztahu k Betlému, který je tak „nepatrný, že není na mapě“.

„Pokoj je dar, rukodělný dar, na kterém máme pracovat každý den, avšak v maličkostech, v každodenních maličkostech. K ničemu nejsou velké mírové manifestace, velká mezinárodní shromáždění, pokud se pak tento mír nevytváří v malém. Ba dokonce můžeš o pokoji překrásně mluvit, pronést velkolepou přednášku... Není-li však pokoj v tvé maličkosti, ve tvém srdci, ve tvé rodině, ve tvé čtvrti, na tvém pracovišti, pak nebude pokoj ani ve světě.“

Je zapotřebí - pokračoval papež - prosit Boha o milost moudrosti, jak vytvářet pokoj v každodenních maličkostech, ale přitom hledět k horizontu celého lidstva, a to právě dnes, kdy prožíváme válku a všichni prosí o mír. Proto bude dobré vycházet z této otázky:

„Jaké je tvoje srdce dnes? Je v pokoji? Není-li v pokoji, tak před mluvením o pokoji, uspořádej svoje srdce k pokoji. Jak je na tom dnes tvoje rodina? Je v pokoji? Nejsi-li schopen vést svoji rodinu, svoje kněžství, svoji kongregaci vpřed v pokoji, nejsou k ničemu slova o pokoji pro svět. Tuto otázku bych tedy dnes chtěl položit: jaké je srdce každého z nás? Je v pokoji? Stejně tak rodina každého z nás. Je v pokoji? A tak dojde svět pokoje.“

Končil papež František dnešní ranní kázání v kapli Domu sv. Marty.

9.9.2016

Krásné překvapení, říká o knize „Benedikt XVI. Poslední hovory“ o. Federico Lombardi

Řím. „Benedikt XVI. svolil k publikaci této knížky pod podmínkou, že k ní dá souhlas rovněž papež František.“ říká ke knize „Benedikt XVI. Poslední hovory“ její autor, Peter Seewald. Kniha rozhovorů s emeritním papežem se objevila dnes na pultech knihkupectví v několika zemích současně. V interview pro německou agenturu KNA popisuje Seewald Benedikta XVI. jako nesmírně skromného člověka. Josef Ratzinger podle něj není pouze největší teolog na Petrově stolci, ale také umělec a básník.

Peter Seewald prozradil, že rozmluvy s emeritním papežem vedl také proto, že pracuje na jeho životopise. Z počátku Benedikt XVI. ve své skromnosti nechtěl, aby tyto texty byly zveřejněny ještě za jeho života, nakonec se však nechal přesvědčit autorem a srdečným přitakáním papeže Františka. Vztah Benedikta XVI. k jeho nástupci je velmi vstřícný, to ovšem neznamená – dodává Peter Seewald – že všechno přijímá s nadšením. Na druhou stranu papež František je vděčný za podporu ze strany emeritního papeže a nazývá ho revolucionářem, jehož velikost bude teprve objevena.

Peter Seewald zdůrazňuje, že Benedikt XVI. byl během rozhovorů velmi upřímný, sebekritický a osobitý. Prozradil například, že ještě před svým zvolením na Petrův stolec oslepl na jedno oko, měl problémy se srdcem a nepočítal s dlouhým životem. Proto během svého pontifikátu neplánoval dalekosáhlé reformy, a chtěl se omezit pouze na ty nejpotřebnější.

Německý publicista přiznává, že poslední setkání a loučení s Benediktem XVI. bylo plné emocí. Doufá však v další setkání a Benediktu XVI. přeje, aby žil ještě dlouho a těšil se dobrému zdraví.

Knižní rozhovor Petra Seewalda nadepsaný „Benedikt XVI. Poslední hovory“ mapuje nejdůležitější životní etapy Josepha Ratzingera: dětství v době nacistického režimu, povolání,

studia a vědeckou práci, službu ve Vatikánu a silný vztah s Janem Pavlem II. až po zvolení na Petrův stolec i rozhodnutí rezignovat na tuto službu. Benedikt XVI. mluví také o svém nástupci, jehož zvolení – jak říká – ukazuje živou a dymickou církev, která není strnulá ve schématech. Jako po mnoha stránkách „krásné překvapení“ představuje novou knihu v komentáři pro Vatikánský rozhlas o **Federico Lombardi**, předseda správní rady Vatikánské nadace Josepha Ratzingera – Benedikta XVI.:

„Mluví k nám o velkém tajemství Boha, o velkých otaznících, které doprovázely jeho duchovní život, provází jej nadále, ba stávají se snad ještě větší – jako například přítomnost tolikerého zla ve světě. Mluví k nám zejména o Ježíši Kristu, skutečném ohnisku svého života, i o tom, že mnoho pasáží evangelia shledává nyní - v jejich velikosti a závažnosti - obtížnějšími než dříve. »Člověk si uvědomuje, že je zapotřebí pokory a že pokud nerozumíme slovům Písma, je třeba počkat, až je Pán otevře našemu porozumění,« píše Benedikt XVI.“

Vedle těchto vyznání patří k důležitým aspektům této knihy také jasná odpověď Benedikta XVI. na dohady o důvodech jeho rezignace na petrovskou službu, které ji přičítaly skandálům či komplotům, dodává o. Lombardi:

„Tomuto všemu nyní Benedikt XVI. osobně, motivován Seewaldovými dotazy, činí přítrž. Mluví o cestě rozlišování, v níž dospěl k svému rozhodnutí před Bohem, a o pokoji, s nímž potom své rozhodnutí ohlásil a uskutečnil bez jakýchkoli pochybností – a podotýká – nikdy později toho nelitoval. Jak dodává, k rozhodnutí dospěl nikoli pod nátlakem vzrůstajících obtíží, nýbrž naopak právě ve chvíli, kdy byly tyto obtíže v podstatě překonány.“

Kromě řady podrobností dokreslující různá životní období, patří jistě k nedůležitějším pasážím rozhovoru místa, která načrtávají hlavní linie pontifikátu Benedikta XVI. Emeritní papež mimo jiné říká:

„»Šlo mi zejména o to postavit do středu téma Boha a víry a do prvního plánu Písmo svaté. Vycházel jsem z teologie a uvědomoval jsem si, že mou silou, mám-li jakou, je hlásat víru pozitivním způsobem. Proto jsem chtěl především učit a vycházet v tom z plnosti Písma Svatého a tradice.« Benedikt se opakovaně vrací k vyjasňování ducha svého pontifikátu. Za jeho význačný projev označuje „Rok víry“ jako „nové povzbuzení ve víře, k životu vycházejícímu ze svého centra, z dynamismu víry, k novému objevení Boha v novém objevení Krista, totiž k opětovnému objevení centrálního místa víry“. Významné místo v pontifikátu Benedikta XVI. sehrává nepochybně také jeho velké dílo o Ježíši, které chápal jako důležitou službu církvi protože – jak říká - „neznáme-li už Ježíše, je to konec církve... a nebezpečí, že Ježíš bude zničen či znevážen jistým typem exegeze, je obrovské«.“ říká o knižním rozhovoru s Benediktem XVI. otec Federico Lombardi SI.

Evangelizuje se postojem milosrdenství, tedy tím, že se všem stanu vším

Vatikán. Evangelizace není funkce, ani pouhá „vycházka“ – upozornil papež František v homilii při ranní mši v kapli Domu sv. Marty. Poukázal na důležitost hlásání evangelia v životě každého křesťana a varoval před pokušením proselytismu nebo jen čistě verbálního přesvědčování.

Co je to evangelizace a jak ji uskutečňovat? Papež si vzal podnět z prvního listu svatého Pavla Korinťanům (1 Kor 9,16-19.22b-27) a ptal se, co znamená hlásat evangelium. Nejprve se zastavil u toho, čím evangelizace není, a varoval před redukováním evangelizace na funkci. Bohužel - řekl - i dnes se vyskytují křesťané, kteří svoji službu žijí jako funkci. Jsou kněží i laici, kteří se holedbají tím, co dělají.

„To je chlubení. Vychloubám se. Právě to je redukování evangelia na funkci nebo na chloubu: »Evangelizuji a mnohé jsem přivedl do církve.« Toto je proselytismus, který je zároveň vychloubáním. Evangelizace není proselytismus. A to znamená ani vycházka, ani redukování

evangelia na funkci, ani proselytismus – to vše není evangelizace. Říká to tady svatý Pavel: »Že hlásám evangelium, tím se chlubit nemohu; to je mi uloženo jako povinnost – a pokračuje: plním jen úkol« (1 Kor 9,16-17). Křesťan má tuto povinnost, tedy šířit v této síle Ježíšovo jméno jako povinnost, ale z vlastního srdce.»

Hlásání evangelia – pokračoval papež – nemůže být vychloubáním, ale – jak vybízí svatý Pavel - »povinností«. Co je tedy stylem evangelizace? - ptal se dále. „Jak mohu mít jistotu, že nejsem na vycházce, nedělám proselytismus a neredukuji evangelizaci na funkci?“ Papež odpověděl slovy svatého Pavla: „pro všechny se stát vším“ (1 Kor 9,22). Jde o to jít a sdílet život s druhými, provázet na cestě víry, dávat růst na cestě víry.“ Musíme se postavit do situace druhého, řekl dále. Pokud je nemocný, jsem mu nablízku, nezahlám jej argumenty. Jsem blízko, ku pomoci, pomáhám. Evangelizuje se postojem milosrdenství, tedy tím, že se všem stanu vším. Svědectví přináší Slovo. Papež se pak vrátil k letošnímu setkání mládeže v Krakově a vyprávěl, jak se jej při společném obědě jeden mladík zeptal, co má říci svému příteli ateistovi.

„To je hezká otázka. Všichni známe lidi, kteří jsou vzdálení církvi. Co jim máme říkat? Já jsem odpověděl: Poslední, co musíš udělat, je říkat něco! Začni jednat, on uvidí, jak jednáš, a zeptá se tě. A když se tě zeptá, odpověz mu. Evangelizovat znamená podat svědectví. Já žiju takto, protože věřím v Ježíše Krista. Vzbudím v někom zvědavou otázku: »proč to děláš?«, a pak mu odpovím, »protože věřím v Ježíše Krista«. Zvěstuji Ježíše Krista, ale nejenom slovem. Je třeba hlásat Jej slovem i životem.“

Toto je evangelizace, řekl dále papež. A je zdarma, protože evangelium nám bylo dáno zdarma. Milost a spása se nekupuje, ani neprodává. Je gratis! A gratis máme dávat. Potom papež připomněl postavu svatého Petra Klavera, jehož liturgická památka připadá na dnešek. „Tento misionář – poznamenal – odešel hlásat evangelium. Možná si myslel, že bude kazatelem, ale Pán od něho chtěl, aby byl nablízku *odepsaným* té doby, otrokům, kteří byli přivázeni z Afriky a prodáváni.“

„A tento muž nešel na vycházku s vysvětlením, že jde evangelizovat. Neredukoval evangelizaci na funkci ani na proselytismus. Zvěstoval Ježíše Krista skutky, mluvil a žil s otroky. Žil jako oni! A takových jako on jsou v církvi mnozí! Mnozí se zapírají, aby hlásali Ježíše Krista. A také my všichni, bratři a sestry, máme povinnost evangelizovat, což neznamená klepat na dveře souseda a říkat »Kristus vstal z mrtvých!« Znamená to žít víru, mluvit o ní jemně, s láskou, beze snahy někoho přesvědčit, nezištně. A dávat zdarma to, co Bůh dal zdarma mně - toto je evangelizace.“

Končil papež František dnešní ranní kázání v Domě sv. Marty.